

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مصوب ۱۳۹۰/۶/۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بخش اول - مؤسسه‌های آموزشی

مقدمه

این شیوه‌نامه در اجرای ماده «۱» بخش سوم آیین‌نامه ارتقای مرتبه ابلاغی طی بخشنامه شماره ۸۹/۱۵/۹۸۷۲۷ مورخ ۸۹/۱۲/۳ به شرح ذیل تدوین گردیده و برای اعضای هیأت علمی آموزشی شاغل در مؤسسه‌های آموزشی دولتی و غیردولتی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی کشور از تاریخ ۱۳۹۰/۶/۱ لازم‌الاجرا می‌باشد.

فصل اول - اختصارات

- ۱- وزارت: منظور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲- مؤسسه: به هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی «وزارت» یا سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند، اطلاق می‌گردد.
- ۳- حوزه علمیه: به کلیه مراکز آموزشی و پژوهشی حوزوی که براساس مجوز شورای عالی حوزه علمیه قم مجاز به فعالیت و صدور مدرک تحصیلی حوزوی می‌باشند، اطلاق می‌گردد.

۴- **دستگاه اجرایی:** به کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، مؤسسه‌ها یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و همچنین کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام بوده و مصادیق آن به تأیید هیأت امنای «مؤسسه» می‌رسد، اطلاق می‌گردد.

۵- **مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی:** به واحد سازمانی مشخصی که دارای استقلال حقوقی بوده و با تصویب مجلس شورای اسلامی و یا سایر مراجع ذیصلاح ایجاد شده یا می‌شود و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین و انجام وظایف و خدمات دارای جنبه عمومی را عهده‌دار می‌باشد، اطلاق می‌گردد.

۶- **عضو هیأت علمی:** به هر یک از اعضای هیأت علمی آموزشی و یا پژوهشی که براساس ضوابط و مقررات «وزارت» به استخدام «مؤسسه» درآمده باشد، اطلاق می‌گردد.

۷- **شناسنامه علمی:** به مجموعه فرم‌هایی که به‌منظور ارزیابی صلاحیت علمی عضو هیأت علمی براساس فعالیت‌های مندرج در جداول موضوع مواد ۱ تا ۴ بخش اول آیین‌نامه ارتقای مرتبه («فرهنگی- تربیتی- اجتماعی»، «آموزشی»، «پژوهشی- فناوری» و «علمی- اجرایی») تهیه، تکمیل و به تأیید مراجع ذی‌ربط رسیده باشد، اطلاق می‌گردد.

فصل دوم- تعاریف

۱- **تدوین کتاب:** مطالب یا داده‌های هدفمند و منسجم است که از منابع مختلف تهیه و در یک مجموعه گردآوری می‌شود.

۲- **تألیف کتاب:** نوعی از تدوین کتاب مشتمل بر مجموعه‌ای از داده‌های علمی و نظریات پذیرفته شده است که براساس تحلیل جدید و یا ترکیب مبتکرانه ساماندهی می‌شود و معمولاً توأم با نقد و یا نتیجه‌گیری است.

- ۳- **تصنیف کتاب:** نوعی از تألیف کتاب مشتمل بر مجموعه‌ای است که حداقل ۲۰٪ آن براساس دیدگاه‌های دیگران در یک موضوع مشخص باشد. هر چند که ممکن است آنها را قبلاً در مقالات خود منتشر کرده باشند.
- ۴- **تصحیح انتقادی کتاب:** عبارت است از معرفی نسخه- بدل‌های موجود در جهان، تشخیص صحیح‌ترین و نزدیک‌ترین نسخه با زمان حیات مؤلف، ارائه روش تحقیق، شرح و توضیح مستندات متن، ذکر ماخذ و منابع مورد استفاده با استناد به شواهد و کتاب‌شناسی آن، تکمیل نقایص چه در عبارت و چه در محتوا و داوری در بهترین برداشت و نظایر آن.
- ۵- **نشریه علمی معتبر:** نشریه علمی معتبر اعم از نشریه علمی معتبر داخلی و خارجی است. نشریه علمی معتبر داخلی نشریه‌ای (کاغذی یا الکترونیکی) است که دارای درجه علمی- پژوهشی یا علمی- ترویجی از «وزارت» (و همچنین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) یا حوزه علمیه باشد. نشریه علمی معتبر خارجی نشریه‌ای (کاغذی یا الکترونیکی) است که امتیاز آن متناسب با درجه اعتبار آن توسط هیأت ممیزه تعیین می‌گردد.
- ۶- **همایش علمی معتبر:** همایشی است که با داوری مقالات دریافتی همراه بوده و پس از ارائه هر مقاله، نقد و بررسی یا پرسش و پاسخ درخصوص آن مقاله توسط حضار انجام می‌شود. در این نوع همایش صرفاً مقالات علمی (بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای یا فناوری) ارائه می‌شود.
- ۷- **نمایه معتبر:** مشتمل است بر نمایه ارائه شده توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)^۱ و نمایه‌های معتبر بین‌المللی که مقبولیت بین‌المللی آن به تأیید هیأت ممیزه رسیده باشد.
- ۸- **مقاله پر استناد:**^۲ به مقاله‌ای که متناسب با هر رشته دارای تعداد استنادهایی بیش از تعداد مشخصی در گزارش نمایه ISC و یا یکی از نمایه‌های

1- Islamic World Science Citation Center

2- Highly Cited Paper

معتبر بین‌المللی به ترتیب در ۵ و یا ۱۰ سال قبل از سال مرجع باشد، اطلاق می‌گردد.

۹- **مقاله داغ^۱**: به مقاله‌ای که متناسب با هر رشته دارای استنادهایی بیش از تعداد مشخصی در گزارش نمایه ISC یا یکی از نمایه‌های معتبر بین‌المللی در ۲ سال قبل از سال مرجع باشد، اطلاق می‌گردد.

۱۰- **نظریه**: عبارت است از مجموعه به هم پیوسته‌ای از مفاهیم، تعاریف، قضایا و پیشنهادها که به منظور تبیین و پیش‌بینی پدیده‌ها یا حقایق آرایه می‌شود.

۱۱- **خلاقیت**: عبارت است از فرآیند شکسته شدن و دوباره ساخته شدن دانش موجود توسط فرد خلاق درباره یک موضوع و به دست آوردن بینش جدید نسبت به ماهیت آن با رویکردی نو در جهت تشریح، برداشت، برقراری روابط، کشف نادانسته‌ها به منظور پردازشی نو از آن موضوع.

۱۲- **نوآوری**: عبارت است از تحقق بخشیدن، عینی کردن و آرایه نتایج خلاقیت که به صورت آرایه یک مفهوم، تعریف، قضیه یا پیشنهاد جدید (معمولاً در قالب یک مقاله علمی یا طراحی یک محصول و یا خدمت جدید) ظهور می‌کند.

۱۳- **دانش آموخته ممتاز**: دانش آموخته‌ای است که از لحاظ میانگین کل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی جزو بیست درصد (۲۰٪) اول و در دوره تحصیلات تکمیلی، جزو بیست و پنج درصد (۲۵٪) اول دانش‌آموختگان هم دوره‌ای‌های خود در رشته مربوط بوده و الزاماً دارای معدل بالای ۱۶ باشد.

۱۴- **پیوست فرهنگی**: سندی است مشتمل بر مطالعات کارشناسی، مبین پیش‌بینی پیامدهای فرهنگی و اعمال الزامات و استانداردهای مربوط در هر نوع طرح، تصمیم و اقدام کلان اقتصادی، سیاسی، حقوق قضایی، اجتماعی و فرهنگی متناسب با مقتضیات و شرایط جامعه.

۱۵- کرسی نقد و نظریه پردازی: نشستی است که برای ارزیابی یک نظریه، نوآوری، نقد و مناظره در حوزه علوم انسانی و معارف اسلامی زیر نظر هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و براساس ضوابط و مقررات آن هیأت در مراکز علمی برگزار می‌گردد.

فصل سوم - ضوابط کلی

ماده ۱- حداقل مدت اشتغال تمام‌وقت و مستمر اعضای هیأت علمی در هر مرتبه به‌منظور ارتقا به مرتبه بالاتر عبارت است از:

الف) مربی آموزشیار (با مدرک کارشناسی ارشد)	۳ سال
ب) مربی	۵ سال
ج) استادیار	۴ سال
د) دانشیار	۴ سال

تبصره ۱- موارد ذیل در حداقل مدت اشتغال تمام‌وقت عضو هیأت علمی برای ارتقا به مرتبه بالاتر قابل احتساب نمی‌باشد:

الف) دوره ضرورت خدمت نظام وظیفه؛
ب) مدت مأموریتی که منجر به قطع وظایف آموزشی و یا پژوهشی عضو هیأت علمی در مؤسسه محل خدمت و یا محل مأموریت می‌گردد (باستثنای مقامات موضوع ماده «۴۴» آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی^۱ و مشمولین تبصره «۲» ذیل این ماده)؛

ج) مدت خدمت بیش از یک سوم دوره توقف در مؤسسات پژوهشی.
تبصره ۲- دوره فرصت مطالعاتی و پسا دکتری اعضای هیأت علمی جزو حداقل مدت اشتغال آنان برای ارتقا به مرتبه بالاتر محسوب می‌گردد.

۱- مشاغل موضوع ماده ۴۴، در آیین استخدامی اعضای هیأت علمی به ماده ۷۹ تغییر یافته است.

تبصره ۳- هر دو سال خدمت اعضای هیأت علمی نیمه‌حضور و نیمه‌وقت برای ارتقا به مرتبه بالاتر به ترتیب معادل "یک و نیم" و "یک" سال خدمت تمام‌وقت آنان تلقی می‌گردد.

ماده ۲- تقاضای ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مأمور به تحصیل صرفاً پس از اتمام مأموریت تحصیلی آنان قابل بررسی می‌باشد.

تبصره- مربیان آموزشیار و یا مربیانی که پس از طی دوره توقف لازم به مأموریت تحصیلی اعزام شده و تقاضای خود را پیش از اعزام به کمیته منتخب ارایه نموده باشند، از شمول این ماده مستثنا بوده و تقاضای ایشان قابل رسیدگی می‌باشد.

ماده ۳- مربیان آموزشیار و یا مربیانی که با مجوز شورای بورس وزارت و با استفاده از مأموریت تحصیلی موفق به اخذ مدرک کارشناسی ارشد و یا دکتری (حسب مورد) شده و یا می‌شوند می‌توانند بدون عاریت دوره توقف و کسب حداقل امتیازات لازم، به صرف ارایه مدرک موردنظر به مرتبه بالاتر ارتقا یابند و تاریخ اجرای حکم آنان از تاریخ انتصاب و شروع به کار مجدد با مدرک کارشناسی ارشد و یا دکتری (حسب مورد) می‌باشد.

تبصره- تصمیم‌گیری درخصوص ارتقای مرتبه مربیان آموزشیار (دارای مدرک کارشناسی ارشد) و یا مربیانی که بدون استفاده از مأموریت تحصیلی موفق به اخذ مدرک دکتری شده و یا می‌شوند با ارایه حداقل دو مقاله علمی پژوهشی در نشریات معتبر علمی بر عهده هیأت ممیزه ذی‌ربط می‌باشد و تاریخ ارتقای مرتبه آنان پس از تأیید هیأت ممیزه تاریخ موخر اخذ مدرک دکتری و یا مقالات مذکور خواهد بود.

ماده ۴- اعضای هیأت علمی فاقد مدرک دکتری و یا سطح ۴ حوزوی که براساس امتیازات لازم به مرتبه استادیاری ارتقا یافته‌اند، صرفاً پس از اخذ مدرک دکتری و یا سطح دکتری ۴ حوزوی با کسب امتیازات لازم می‌توانند به مراتب علمی بالاتر ارتقا یابند.

تبصره ۵- متقاضیان فاقد مدارک دانشگاهی که صلاحیت آنان در مرتبه فعلی براساس رأی کمیسیون خبرگان بدون مدرک دانشگاهی مستقر در «وزارت» به تأیید رسیده باشد جهت ارتقا به مراتب بالاتر از شمول مفاد این ماده مستثنا می‌باشند.

ماده ۵- اعضای هیأت علمی پیمانی همانند اعضای هیأت علمی رسمی با رعایت کامل قوانین و مقررات و در صورت احراز شرایط لازم پس از تصویب هیأت ممیزه ذی‌ربط می‌توانند به مرتبه بالاتر ارتقا یابند.

تبصره ۶- فعالیت‌های چهارگانه اعضای هیأت علمی موضوع این ماده که پس از اتمام دوره سربازی و یا طی دوره ضرورت در «مؤسسه» به استخدام همان «مؤسسه» درآمده باشند قابل احتساب خواهد بود.

ماده ۶- ایرانیان مقیم خارج از کشور و یا اتباع خارجی که در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی خارج از کشور دارای مرتبه علمی بوده و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به استخدام «مؤسسه» درآمد باشند، چنانچه مرتبه فعلی آنان به تأیید هیأت ممیزه مرکزی «وزارت» رسیده باشد براساس ضوابط و مقررات آیین‌نامه ارتقای به مرتبه بالاتر ارتقا می‌یابند.

ماده ۷- حکم بازنشستگی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا به مرتبه بالاتر، قطع نظر از تأیید یا عدم تأیید هیأت ممیزه ذی‌ربط تابع ضوابط و مقررات صندوق بازنشستگی مربوطه می‌باشد. در هر حال چنانچه عضو هیأت علمی متقاضی ارتقا قبل از بازنشستگی مدارک خود را تحویل کمیته منتخب نموده باشد، تقاضای وی قابل بررسی خواهد بود.

ماده ۸- اعمال هرگونه ضوابط و مقررات دیگر از سوی «مؤسسه» صرفاً با رعایت ضوابط و مقررات مندرج در آیین‌نامه ارتقای مرتبه و با ارایه پیشنهاد هیأت ممیزه «مؤسسه» به مرکز هیأت‌های امنای و هیأت‌های ممیزه «وزارت» و پس از تأیید مراجع ذی‌ربط امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۹- مرکز هیأت‌های امنای و هیأت‌های ممیزه «وزارت» در اجرای بند «۹»

ماده «۳» «مقررات مربوط به طرز تشکیل و اختیارات و وظایف هیأت‌های ممیزه مرکزی» بر حسن اجرای آیین‌نامه ارتقا نظارت داشته و در صورت لزوم رأساً از طریق طرح پرونده در کمیسیون‌های تخصصی و هیأت‌های ممیزه مستقر در «وزارت» اقدام به بررسی پرونده اعضای هیأت علمی خواهد نمود که در این صورت رأی ابلاغی از سوی آن مرکز لازم‌الاتباع می‌باشد.

فصل چهارم - ضوابط اختصاصی

ماده ۱- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۱ بخش اول آیین‌نامه ارتقا ارزیابی امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های "فرهنگی- تربیتی- اجتماعی" اعضای هیأت علمی «مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۱» شناسنامه علمی و با رعایت دقیق توضیحات ذیل آنها منحصراً توسط کمیسیون تخصصی موضوع ماده «۱» آیین‌نامه ارتقا صورت می‌پذیرد.

تبصره- بررسی امتیازهای موضوع این ماده بدون نیاز به بررسی در کمیته منتخب «مؤسسه»، صرفاً توسط کمیسیون تخصصی موضوع ماده «۱» آیین‌نامه ارتقای مرتبه انجام می‌پذیرد.

ماده ۲- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۲ بخش اول آیین‌نامه ارتقا ارزیابی امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های آموزشی اعضای هیأت علمی «مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۲» شناسنامه علمی و با رعایت دقیق توضیحات ذیل آنها صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱- تعیین شاخص‌های مربوط به ارزیابی رعایت نظم و انضباط درسی و شؤون آموزشی عضو هیأت علمی و میزان اهمیت هر یک از شاخص‌های تعیین شده در قالب کاربرگ شماره «۱-۲» بر عهده شورای آموزشی «مؤسسه» بوده و نحوه ارزیابی آن در هر نیم‌سال تحصیلی می‌بایست بر مبنای صفر تا بیست و به شرح رابطه ذیل کاربرگ «۱-۲» محاسبه گردد. لازم به توضیح است چنانچه

نمره ارزیابی عضو هیأت علمی بیش از دو نیم سال تحصیلی متوالی از ۰/۳۵ کمتر باشد ارتقای مرتبه وی به مدت یک سال به تعویق خواهد افتاد.

تبصره ۲- تعیین شاخص‌های مربوط به ارزیابی کیفیت تدریس عضو هیأت علمی و میزان اهمیت هر یک از شاخص‌های تعیین شده در قالب کاربرگ‌های شمار «۲-۲» (الف-ج-ه-و) بر عهده شورای آموزشی «مؤسسه» بوده و نحوه ارزیابی آن می‌بایست بر مبنای صفر تا پنج به شرح رابطه‌های ذیل کاربرگ‌های مربوطه محاسبه گردد.

تبصره ۳- فعالیت‌های آموزشی عضو هیأت علمی برای کلیه دوره‌های آموزشی رسمی مصوب اعم از حضوری، غیر حضوری (آموزش‌های الکترونیکی بر خط «online») و نیمه‌حضوری در احتساب کمیت تدریس به ترتیب با ضرایب ۱، ۰/۷۵، ۰/۵ محاسبه می‌گردد.

تبصره ۴- تدریس در هر یک از سطوح ۱، ۲، ۳ و ۴ حوزه علمیه، به ترتیب معادل تدریس در دوره کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری محسوب می‌شود.

تبصره ۵- ارزیابی کمیت توسط دروس علمی از لحاظ امتیازدهی دقیقاً مشابه دروس نظری خواهد بود.

تبصره ۶- حداکثر امتیاز قابل محاسبه کمیت تدریس برای اعضای هیأت علمی در هر نیم سال تحصیلی ۶ امتیاز می‌باشد.

تبصره ۷- چنانچه واحد موظف تعیین شده برای عضو هیأت علمی براساس برنامه‌ریزی «مؤسسه» کمتر از واحد موظف آموزشی مصوب باشد وی می‌تواند با رعایت تبصره «۳» ذیل بند «۳» جدول شماره «۲» بخش اول آیین‌نامه ارتقا پس از اخذ مجوز از مؤسسه متبوع جهت تدریس در سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، با ارائه گواهی لازم و مستندات کمیت و کیفیت تدریس (تا تکمیل واحد موظف مربوطه) از امتیازات ماده «۲» بهره‌مند گردد.

تبصره ۸- اعضای هیأت علمی دارای سمت‌های اجرایی که واحد موظف آنان صفر واحد تعیین گردیده است (مشاغل موضوع ماده «۴۴» آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی) در زمان تصدی مشاغل مربوطه از حداقل امتیاز کیفیت تدریس سایر مشاغل دارای کسر واحد موظف به صورت کامل و کیفیت تدریس آنان براساس واحد موظف تعیین شده محاسبه می‌گردد.

تبصره ۹- چنانچه عضو هیأت علمی متقاضی ارتقا به مرتبه دانشجویی مفتخر به کسب عنوان سرآمدی آموزش باشد بنا به درخواست وی و تصویب هیأت ممیزه مرکزی، ملزم به رعایت شرط کسب حداقل امتیازهای تعیین کننده مواد «۳» و «۴» بخش اول آیین‌نامه ارتقای مرتبه نخواهد بود. سرآمدی در آموزش با احراز شرایط ذیل تحقیق یابد:

- ۱- کسب حداقل ۸ امتیاز از بند «۶» ماده «۱»؛
- ۲- کسب سقف امتیاز از بند «۱» ماده «۲» (۷ امتیاز)؛
- ۳- کسب حد نصاب لازم از بند «۲» ماده «۲» (۶ امتیاز)؛
- ۴- کسب حداقل ۱۰ امتیاز بیش از حداقل امتیاز تعیین شده در بند «۳» ماده «۲» (۱۸ امتیاز).
- ۵- کسب سقف امتیاز از بند «۲-۵-۲» ماده «۲» (۲ امتیاز)؛
- ۶- کسب سقف امتیاز از بند «۲-۶-۲» ماده «۲» (۳ امتیاز)؛
- ۷- کسب حداقل ۱۲۰ امتیاز از مجموع مواد «۱» الی «۴» آیین‌نامه ارتقای مرتبه.

ماده ۳- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۳ بخش اول آیین‌نامه ارتقا ارزیابی امتیازات قابل محاسبه از فعالیت‌های پژوهشی- فناوری اعضای هیأت علمی «مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۳» شناسنامه علمی و با رعایت دقیق توضیحات ذیل آنها صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱- در احتساب امتیاز مقاله و یا کتاب صرفاً تاریخ پذیرش و یا چاپ

مقاله یا کتاب حسب مورد ملاک عمل می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه متقاضی ارتقا از امتیاز پذیرش چاپ مقاله و یا کتابی برای ارتقا به مرتبه فعلی استفاده ننموده باشد، امتیاز آن مقاله یا کتاب در صورتی که تاریخ چاپ آن بعد از تاریخ ارتقای مرتبه فعلی باشد قابل محاسبه است.

تبصره ۳- در امتیازدهی به مقالات دارای هم‌پوشانی لازم است امتیاز تعیین شده در میزان هم‌پوشانی ضرب و سپس براساس سهم تعیین شده در جدول ذیل بند «۱-۳» فرم شماره «۳» شناسنامه علمی محاسبه گردد.

تبصره ۴- برای ارتقا به مرتبه دانشیاری و استادی به ترتیب ارایه حداقل «۲» و «۳» مقاله علمی پژوهشی معتبر مستقل الزامی است و منظور از مقاله مستقل مقاله‌ای است که نویسنده آن صرفاً شخص متقاضی باشد. چنانچه مقاله، مستخرج از پایان‌نامه یا رساله دانشجوی بوده و دانشجو و استاد راهنمای وی (متقاضی) مشترکاً نویسندگان مقاله باشند، آن مقاله نیز مستقل تلقی می‌گردد.

تبصره ۵- چنانچه بخشی از مطالب یک مقاله (نه صد در صد آن) مستخرج از رساله یا پایان‌نامه متقاضی ارتقا باشد، بخش مربوطه متناسب با نوع کمیت و کیفیت مقاله در هر یک از بندهای جداول «۱-۳» تا «۳-۳» فرم شماره ۳ شناسنامه علمی قابل احتساب می‌باشد.

تبصره ۶- ارتقا به مرتبه استادی علاوه بر کسب حداقل امتیازات مندرج در جدول شماره «۵» بخش اول آیین‌نامه ارتقای مرتبه با رعایت تبصره «۴» این ماده، مستلزم تحقق حداقل یک مورد از موارد ذیل می‌باشد:

- ۱- هدایت رساله دو دانشجوی دوره دکتری در مؤسسه محل خدمت یا سایر مؤسسه‌های دارای دوره دکتری (با اخذ موافقت «مؤسسه») در رشته مربوط؛
- ۲- هدایت پایان‌نامه هشت دانشجوی دوره دکتری در مؤسسه محل خدمت یا سایر مؤسسه‌های دارای دوره دکتری (با اخذ موافقت «مؤسسه») برای مؤسسه‌های فاقد دوره دکتری در رشته مربوط؛

۳- دارا بودن یک کتاب تألیفی؛

۴- دارا بودن یک طرح پژوهشی ملی و یا سه طرح استانی یا منطقه‌ای؛

۵- ارایه یک نظریه جدید با تأیید مراکز علمی معتبر ذی‌ربط (انجمن علمی

مربوطه، معاونت پژوهش و فناوری «وزارت» و هیأت ممیزه ذی‌ربط).

تبصره ۷- امتیاز کلیه مقالات و خلاصه مقالات موضوع بندهای «۱-۳» الی

«۳-۵» صرفاً براساس جدول ذیل بند «۱-۳» فرم شماره «۳» شناسنامه علمی

محاسبه می‌گردد. در مواردی که مقاله، مستخرج از پایان‌نامه یا رساله دانشجوی

امتیاز نفر اول به استاد راهنما تعلق می‌گیرد.

تبصره ۸- چنانچه هدایت پایان‌نامه یا رساله چند دانشجوی را یک استاد

راهنما بر عهده داشته و دانشجویان ذی‌ربط به همراه استاد راهنمای یاد شده

نویسندگان مقاله باشند، متقاضی ارتقا (استاد راهنما) از امتیاز نفر اول برخوردار

خواهد شد.

تبصره ۹- چنانچه هدایت پایان‌نامه یا رساله دانشجوی را بیش از یک استاد

راهنما بر عهده داشته باشند صرفاً استاد راهنمای اول می‌تواند از سهم امتیاز

تعیین شده برای نفر اول برخوردار گردد.

ماده ۴- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۴ بخش اول آیین‌نامه ارتقا

ارزیابی امتیازات قابل محاسبه از فعالیت‌های اجرایی اعضای هیأت علمی

«مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۴» شناسنامه علمی و با رعایت

دقیق‌تر توضیحات ذیل آنها صورت می‌پذیرد.

این شیوه‌نامه در چهار فصل متضمن مجموعاً «۱۳» ماده و «۲۶» تبصره

به تصویب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ۹۰/۶/۱

لازم‌الاجرا می‌باشد.

بخش دوم - مؤسسه‌های پژوهشی

مقدمه

این شیوه‌نامه در اجرای ماده «۱» بخش سوم آیین‌نامه ارتقای مرتبه ابلاغی طی بخشنامه شماره ۸۹/۱۵/۹۸۷۲۷ مورخ ۸۹/۱۲/۳ به شرح ذیل گردیده و برای اعضای هیأت علمی پژوهشی شاغل در مؤسسه‌های پژوهشی دولتی و غیردولتی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی کشور از تاریخ ۱۳۹۰/۶/۱ لازم‌الاجرا می‌باشد.

فصل اول - اختصارات

- ۱- وزارت: منظور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲- مؤسسه: به هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی «وزارت» یا سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند، اطلاق می‌گردد.
- ۳- حوزه علمیه: به کلیه مراکز آموزشی و پژوهشی حوزوی که براساس مجوز شورای عالی حوزه علمیه قم مجاز به فعالیت و صدور مدرک تحصیلی حوزوی می‌باشند، اطلاق می‌گردد.
- ۴- دستگاه اجرایی: به کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، مؤسسه‌ها یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و همچنین کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام بوده و مصادیق آن به تأیید هیأت امنای «مؤسسه» می‌رسد، اطلاق می‌گردد.
- ۵- مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی: به واحد سازمانی مشخصی که دارای استقلال حقوقی بوده و با تصویب مجلس شورای اسلامی و یا سایر مراجع

بخش سوم: اعضای هیأت علمی / ۴۳۷

ذی صلاح ایجاد شده یا می‌شود و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین و انجام وظایف و خدمات دارای جنبه عمومی را عهده‌دار می‌باشد، اطلاق می‌گردد.

۶- عضو هیأت علمی: به هر یک از اعضای هیأت علمی آموزشی و یا پژوهشی که براساس ضوابط و مقررات «وزارت» به استخدام «مؤسسه» در آمده باشد، اطلاق می‌گردد.

۷- شناسنامه علمی: به مجموعه فرم‌هایی که به‌منظور ارزیابی صلاحیت علمی عضو هیأت علمی براساس فعالیت‌های مندرج در جداول موضوع مواد ۱ تا ۴ بخش دوم آیین‌نامه ارتقای مرتبه ("فرهنگی- تربیتی- اجتماعی"، "آموزشی" "پژوهشی- فناوری" و "علمی- اجرایی") تهیه، تکمیل و به تأیید مراجع ذی‌ربط رسیده باشد، اطلاق می‌گردد.

فصل دوم- تعاریف

۱- تدوین کتاب: مطالب یا داده‌های هدفمند و منسجم است که از منابع مختلف تهیه و در یک مجموعه گردآوری می‌شود.

۲- تألیف کتاب: نوعی از تدوین کتاب مشتمل بر مجموعه‌ای از داده‌های علمی و نظریات پذیرفته شده است که براساس تحلیل جدید و یا ترکیب مبتکرانه ساماندهی می‌شود و معمولاً توأم با نقد و یا نتیجه‌گیری است.

۳- تصنیف کتاب: نوعی از تألیف کتاب مشتمل بر مجموعه‌ای است که حداقل ۲۰٪ آن براساس دیدگاه‌های جدید و نوآوری‌های علمی نویسنده یا نویسندگان، تدوین و همراه با تحلیل یا نقد دیدگاه‌های دیگران در یک موضوع مشخص می‌باشد، هر چند که ممکن است آنها را قبلاً در مقالات خود منتشر کرده باشند.

۴- تصحیح انتقادی کتاب: عبارت است از معرفی نسخه- بدل‌های موجود

در جهان، تشخیص صحیح‌ترین و نزدیک‌ترین نسخه به زمان حیات مؤلف، رایج‌ترین روش تحقیق، شرح و توضیح مستندات متن، ذکر مآخذ و منابع مورد استفاده با استناد به شواهد و کتاب‌شناسی آن، تکمیل نقایص چه در عبارت و چه در محتوا و داوری در بهترین برداشت و نظایر آن.

۵- نشریه علمی معتبر: نشریه علمی معتبر اعم از نشریه علمی معتبر داخلی و خارجی است. نشریه علمی معتبر داخلی نشریه‌ای (کاغذی یا الکترونیکی) است که دارای درجه علمی - پژوهشی یا علمی - ترویجی از «وزارت» (و همچنین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) یا حوزه علمیه باشد. نشریه علمی معتبر خارجی نشریه‌ای (کاغذی یا الکترونیکی) است که امتیاز آن متناسب با درجه اعتبار آن توسط هیأت ممیزه تعیین می‌گردد.

۶- همایش علمی معتبر: همایشی است که با داوری مقالات دریافتی همراه بوده و پس از رایج هر مقاله، نقد و بررسی یا پرسش و پاسخ درخصوص آن مقاله توسط حضار انجام می‌شود. در این نوع همایش صرفاً مقالات علمی (بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای یا فناوری) رایج می‌شود.

۷- نمایه معتبر: مشتمل است بر نمایه رایج شده توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)^۱ و نمایه‌های معتبر بین‌المللی که مقبولیت بین‌المللی آن به تأیید هیأت ممیزه رسیده باشد.

۸- مقاله پر استناد:^۲ به مقاله‌ای که متناسب با هر رشته دارای تعداد استنادهایی بیش از تعداد مشخصی در گزارش نمایه ISC و یا یکی از نمایه‌های معتبر بین‌المللی به ترتیب در ۵ و یا ۱۰ سال قبل از سال مرجع باشد، اطلاق می‌گردد.

۹- مقاله داغ:^۳ به مقاله‌ای که متناسب با هر رشته دارای استنادهایی بیش از

1- Islamic World Science Citation Center

2- Highly Cited Paper

3- Hot Paper

تعداد مشخصی در گزارش نمایه ISC یا یکی از نمایه‌های معتبر بین‌المللی در ۲ سال قبل از سال مرجع باشد، اطلاق می‌گردد.

۱۰- نظریه: عبارت است از مجموعه به هم پیوسته‌ای از مفاهیم، تعاریف، قضایا و پیشنهادها که به منظور تبیین و پیش‌بینی پدیده‌ها یا حقایق ارایه می‌شود.

۱۱- خلاقیت: عبارت است از فرآیند شکسته شدن و دوباره ساخته شدن دانش موجود توسط فرد خلاق درباره یک موضوع و به دست‌آوردن بینش جدید نسبت به ماهیت آن با رویکردی نو در جهت تشریح، برداشت، برقراری روابط، کشف نادانسته‌ها به منظور پردازشی نو از آن موضوع.

۱۲- نوآوری: عبارت است از تحقق بخشیدن، عینی کردن و ارایه نتایج خلاقیت که به صورت ارایه یک مفهوم، تعریف، قضیه یا پیشنهاد جدید (معمولاً در قالب یک مقاله علمی یا طراحی یک محصول و یا خدمت جدید) ظهور می‌کند.

۱۳- دانش آموخته ممتاز: دانش آموخته‌ای است که از لحاظ میانگین کل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی جزو بیست درصد (۲۰٪) اول و در دوره تحصیلات تکمیلی، جزو بیست و پنج درصد (۲۵٪) اول دانش آموختگان هم دوره‌ای‌های خود در رشته مربوط بوده و الزاماً دارای معدل بالای ۱۶ باشد.

۱۴- پیوست فرهنگی: سندی است مشتمل بر مطالعات کارشناسی، مبین پیش‌بینی پیامدهای فرهنگی و اعمال الزامات و استانداردهای مربوط در هر نوع طرح، تصمیم و اقدام کلان اقتصادی، سیاسی، حقوقی قضایی، اجتماعی و فرهنگی متناسب با مقتضیات و شرایط جامعه.

۱۵- کرسی نقد و نظریه پردازی: نشستی است که برای ارزیابی یک نظریه، نوآوری، نقد و مناظره در حوزه علوم انسانی و معارف اسلامی زیرنظر هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه پردازی، نقد و مناظره و براساس ضوابط و مقررات آن هیأت در مراکز علمی برگزار می‌گردد.

فصل سوم - ضوابط کلی

ماده ۱- حداقل اشتغال تمام وقت و مستمر اعضای هیأت علمی در هر مرتبه به منظور ارتقا به مرتبه بالاتر عبارت است از:

الف) مربی پژوهشیار (با مدرک کارشناسی ارشد)	۳ سال
ب) مربی پژوهشی	۵ سال
ج) استادیار پژوهشی	۴ سال
د) دانشیار پژوهشی	۴ سال

تبصره ۱- موارد ذیل در حداقل مدت اشتغال تمام وقت عضو هیأت علمی برای ارتقا به مرتبه بالاتر قابل احتساب نمی باشد:

الف) دوره ضرورت خدمت نظام وظیفه؛

ب) مدت مأموریتی که منجر به قطع وظایف آموزشی و یا پژوهشی عضو هیأت علمی در مؤسسه محل خدمت و یا محل مأموریت می گردد (باستثنای مقامات موضوع ماده «۴۴» آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی و مشمولین تبصره «۲» ذیل این ماده)؛

ج) مدت خدمت بیش از یک سوم دوره توقف در مؤسسات آموزشی.

تبصره ۲- دوره فرصت مطالعاتی و پسا دکتری اعضای هیأت علمی جزو حداقل مدت اشتغال آنان برای ارتقا به مرتبه بالاتر محسوب می گردد.

تبصره ۳- هر دو سال خدمت اعضای هیأت علمی نیمه حضوری و نیمه وقت برای ارتقا به مرتبه بالاتر به ترتیب معادل "یک و نیم" و "یک" سال خدمت تمام وقت آنان تلقی می گردد. چگونگی تعیین ساعات موظف تحقیق اعضای هیأت علمی نیمه حضوری براساس دستورالعملی خواهد بود که به تصویب هیأت امنای «مؤسسه» می رسد.

تبصره ۴- حداقل مدت اشتغال آن دسته از استادیاران و دانشیاران پژوهشی که به تشخیص هیأت ممیزه ذی ربط حایز شرایط ارتقا به مرتبه بالاتری می باشند،

بخش سوم: اعضای هیأت علمی / ۴۴۱

می‌تواند به تشخیص آن هیأت با کسب امتیازات مندرج در بندهای ذیل تا یک‌سال کاهش یابد مشروط بر این‌که مجموع مدت اشتغال آنان در مرتبه‌های مذکور کمتر از ۷ سال نباشد.

۱- میانگین امتیاز کسب شده از بند «۵» ماده «۱» آیین‌نامه ارتقا به میزان حداقل امتیاز لازم از بند مذکور در طول دوره مورد ارزیابی؛

۲- حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم از بند «۱» آیین‌نامه ارتقا در هر سال در طول دوره مورد ارزیابی (۲ امتیاز)؛

۳- ۱/۵ برابر حداقل امتیاز بندهای تعیین کننده ماده «۳» آیین‌نامه ارتقا؛

۴- ۱/۵ برابر حداقل امتیاز کل از مجموع مواد «۱» الی «۴» آیین‌نامه ارتقا.

ماده ۲- برای ارتقای اعضای هیأت علمی از یک مرتبه به مرتبه بالاتر منحصراً امتیازهایی که در مرتبه فعلی کسب شده باشد مبنای محاسبه خواهد بود.

ماده ۳- در صورت تأیید ارتقای مرتبه عضو هیأت علمی توسط هیأت ممیزه، تاریخ اجرای حکم ارتقای مرتبه متقاضیان از تاریخ ثبت شناسنامه علمی در دبیرخانه کمیته منتخب می‌باشد مشروط بر آنکه کلیه امتیازهای لازم به تشخیص کمیسیون تخصصی مربوطه تا آن زمان کسب شده باشد.

تبصره- تاریخ اجرای حکم ارتقای مرتبه پرونده‌هایی که به دلیل عدم کسب حداقل امتیازهای لازم از طرف کمیته منتخب، کمیسیون تخصصی یا هیأت ممیزه رد شده باشد پس از تکمیل، تاریخ ثبت مجدد پرونده در دبیرخانه کمیته منتخب خواهد بود.

ماده ۴- دارندگان مدارک سطح ۳ و ۴ حوزوی و نیز خبرگان بدون مدرک دانشگاهی که مرتبه علمی آنان با تأیید مراجع ذیصلاح رسیده و یا می‌رسد براساس ضوابط و مقررات آیین‌نامه ارتقا، به مرتبه بالاتر ارتقا می‌یابند.

تبصره- متقاضیان حوزوی دارای فعالیت آموزشی و پژوهشی در حوزه علمیه می‌بایست شناسنامه علمی خود را در چارچوب ضوابط این شیوه‌نامه و مطابق

فرم‌ها و جداول مربوطه تنظیم نموده و پس از تأیید مراجع دارای مجوز شورای عالی مرکز مدیریت حوزه علمیه قم به مؤسسه محل خدمت ارایه نمایند.

ماده ۵- تقاضای ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مأمور به تحصیل صرفاً پس از اتمام مأموریت تحصیلی آنان قابل بررسی می‌باشد.

تبصره - مربیان پژوهشیار و یا مربیان پژوهشی که پس از طی دوره توقف لازم به مأموریت تحصیلی اعزام شده و تقاضای خود را پیش از اعزام به کمیته منتخب ارایه نموده باشند، از شمول این ماده مستثنا بوده و تقاضای ایشان قابل رسیدگی می‌باشد.

ماده ۶- مربیان پژوهشیار و یا مربیان پژوهشی که با مجوز شورای بورس وزارت و با استفاده از مأموریت تحصیلی موفق به اخذ مدرک کارشناسی ارشد و یا دکتری (حسب مورد) شده و یا می‌شوند می‌توانند بدون رعایت دوره توقف و کسب حداقل امتیازات لازم، به صورت ارایه مدرک موردنظر به مرتبه بالاتر ارتقا یابند و تاریخ اجرای حکم آنان از تاریخ انتصاب و شروع به کار مجدد با مدرک کارشناسی ارشد و یا دکتری (حسب مورد) می‌باشد.

تبصره - تصمیم‌گیری در خصوص ارتقای مرتبه مربیان پژوهشیار (دارای مدرک کارشناسی ارشد) و یا مربیان پژوهشی که بدون استفاده از مأموریت تحصیلی موفق به اخذ مدرک دکتری شده و یا می‌شوند با ارایه حداقل دو مقاله علمی پژوهشی در نشریات معتبر علمی بر عهده هیأت ممیزه ذی‌ربط می‌باشد و تاریخ ارتقای مرتبه آنان پس از تأیید هیأت ممیزه تاریخ موخر اخذ مدرک دکتری و یا مقالات مذکور خواهد بود.

ماده ۷- اعضای هیأت علمی فاقد مدرک دکتری و یا سطح ۴ حوزوی که براساس امتیازات لازم به مرتبه استادیاری پژوهشی ارتقا یافته‌اند، صرفاً پس از اخذ مدرک دکتری و یا سطح ۴ حوزوی با کسب امتیازات لازم می‌توانند به مراتب علمی بالاتر ارتقا یابند.

تبصره ۹- متقاضیان فاقد مدارک دانشگاهی که صلاحیت آنان در مرتبه فعلی براساس رأی کمیسیون خبرگان بدون مدرک دانشگاهی مستقر در «وزارت» به تأیید رسیده باشد جهت ارتقای به مراتب بالاتر از شمول مفاد این ماده مستثنا می‌باشند.

ماده ۸- اعضای هیأت علمی پیمانی همانند اعضای هیأت علمی رسمی با رعایت کامل قوانین و مقررات و در صورت احراز شرایط لازم پس از تصویب هیأت ممیزه ذی‌ربط می‌توانند به مرتبه بالاتر ارتقا یابند.

تبصره ۹- فعالیت‌های چهارگانه اعضای هیأت علمی موضوع این ماده که پس از اتمام دوره سربازی و یا طی دوره ضرورت در «مؤسسه» به استخدام همان «مؤسسه» درآمده باشند، قابل احتساب خواهد بود.

ماده ۹- ایرانیان مقیم خارج از کشور و یا اتباع خارجی که در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی خارج از کشور دارای مرتبه علمی بوده و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به استخدام «مؤسسه» درآمده باشند، چنانچه مرتبه فعلی آنان به تأیید هیأت ممیزه مرکزی «وزارت» رسیده باشد براساس ضوابط و مقررات آیین‌نامه ارتقا، به مرتبه بالاتر ارتقا می‌یابند.

ماده ۱۰- ستاد «وزارت» و مؤسسه‌های پژوهشی وابسته به دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی در حکم «مؤسسه پژوهشی» تلقی می‌شوند و اعضای هیأت علمی شاغل در آنها تابع ضوابط و مقررات آیین‌نامه ارتقای مرتبه مؤسسات پژوهشی بوده و اظهار نظر نسبت به درخواست ارتقای مرتبه آنان در صلاحیت هیأت ممیزه مرکزی «وزارت» و یا هیأت ممیزه مؤسسه ذی‌ربط حسب مورد است.

ماده ۱۱- حکم بازنشستگی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقا به مرتبه بالاتر، قطع نظر از تأیید یا عدم تأیید هیأت ممیزه ذی‌ربط تابع ضوابط و مقررات صندوق بازنشستگی مربوطه می‌باشد. در هر حال چنانچه عضو هیأت علمی متقاضی ارتقا قبل از بازنشستگی مدارک خود را تحویل کمیته منتخب نموده باشد، تقاضای وی

قابل بررسی خواهد بود.

ماده ۱۲- اعمال هرگونه ضوابط و مقررات دیگر از سوی «مؤسسه» صرفاً با رعایت ضوابط و مقررات مندرج در آیین‌نامه ارتقای مرتبه و با ارایه پیشنهاد هیأت ممیزه «مؤسسه» به مرکز هیأت‌های امناء و هیأت‌های ممیزه و «وزارت» و پس از تأیید مراجع ذی‌ربط امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۳- مرکز هیأت‌های امناء و هیأت‌های ممیزه «وزارت» در اجرای بند «۹» ماده «۳» «مقررات مربوط به طرز تشکیل و اختیارات و وظایف هیأت‌های ممیزه مرکز» بر حسن اجرای آیین‌نامه ارتقا نظارت داشته و در صورت لزوم رأساً از طریق طرح پرونده در کمیسیون‌های تخصصی و هیأت‌های ممیزه مستقر در «وزارت» اقدام به بررسی پرونده اعضای هیأت علمی خواهد نمود که در این صورت رأی ابلاغی از سوی آن مرکز لازم‌الاتباع می‌باشد.

فصل چهارم - ضوابط اختصاصی

ماده ۱- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۱ بخش دوم آیین‌نامه ارتقا ارزیابی امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های "فرهنگی - تربیتی - اجتماعی" اعضای هیأت علمی «مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۱» شناسنامه علمی و با رعایت دقیق توضیحات ذیل آنها منحصراً توسط کمیسیون تخصصی موضوع ماده «۱» آیین‌نامه ارتقا صورت می‌پذیرد.

تبصره - بررسی امتیازهای موضوع این ماده بدون نیاز به بررسی در کمیته منتخب «مؤسسه»، صرفاً توسط کمیسیون تخصصی موضوع ماده «۱» آیین‌نامه ارتقای مرتبه انجام می‌پذیرد.

ماده ۲- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۲ بخش دوم آیین‌نامه ارتقا ارزیابی امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های آموزشی اعضای هیأت علمی «مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۲» شناسنامه علمی و با رعایت

دقیق توضیحات ذیل آنها صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱- تعیین شاخص‌های مربوط به ارزیابی کیفیت تدریس عضو هیأت علمی و میزان اهمیت هر یک از شاخص‌های تعیین شده در قالب کاربرگ‌های شماره «۱-۲» (الف-ج-ه-و) بر عهده شورای آموزشی مؤسسه محل تدریس بوده و نحوه ارزیابی آن می‌بایست بر مبنای صفر تا پنج به شرح رابطه‌های ذیل کاربرگ‌های مربوطه محاسبه گردد.

تبصره ۲- فعالیت‌های آموزشی عضو هیأت علمی برای کلیه دوره‌های آموزشی رسمی مصوب اعم از حضوری، غیرحضوری (آموزش‌های الکترونیکی بر خط «online») و نیمه‌حضوری در احتساب کمیت تدریس به ترتیب با ضرایب ۱، ۰/۷۵، ۰/۵ محاسبه می‌گردد.

تبصره ۳- تدریس در هر یک از سطوح ۱، ۲، ۳ و ۴ حوزه علمیه، به ترتیب معادل تدریس در دوره کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری محسوب می‌شود.

تبصره ۴- ارزیابی کمیت تدریس دروس عملی از لحاظ امتیازدهی دقیقاً مشابه دروس نظری خواهد بود.

تبصره ۵- حداکثر امتیاز قابل محاسبه کمیت تدریس برای اعضای هیأت علمی در هر نیم‌سال تحصیلی ۳ امتیاز می‌باشد.

ماده ۳- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۳ بخش دوم آیین‌نامه ارتقا ارزیابی امتیازات قابل محاسبه از فعالیت‌های پژوهشی- فناوری اعضای هیأت علمی «مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۳» شناسنامه علمی و با رعایت دقیق توضیحات ذیل آنها صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱- در احتساب امتیاز مقاله و یا کتاب صرفاً تاریخ پذیرش و یا چاپ مقاله یا کتاب حسب مورد ملاک عمل می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه متقاضی ارتقا از امتیاز پذیرش چاپ مقاله و یا کتابی برای ارتقا به مرتبه فعلی استفاده ننموده باشد، امتیاز آن مقاله یا کتاب در صورتی که

تاریخ چاپ آن بعد از تاریخ ارتقای مرتبه فعلی باشد قابل محاسبه است.

تبصره ۳- در امتیازدهی به مقالات دارای هم‌پوشانی لازم است امتیاز تعیین شده در میزان هم‌پوشانی ضرب و سپس براساس سهم تعیین شده در جدول ذیل بند «۲-۳» فرم شماره «۳» شناسنامه علمی محاسبه گردد.

تبصره ۴- امتیاز کمیته تدریس عضو هیأت علمی مؤسسه‌های پژوهشی در صورتی قابل احتساب است که عضو هیأت علمی، حداقل امتیازهای مربوط به کیفیت تدریس را طبق جدول شماره ۲ بخش دوم آیین‌نامه کسب نموده باشد.

تبصره ۵- برای ارتقا به مرتبه دانشیاری و استادی به ترتیب ارایه حداقل «۳» مقاله علمی پژوهشی معتبر مستقل الزامی است و منظور از مقاله مستقل مقاله‌ای است که نویسنده آن صرفاً شخص متقاضی باشد. چنانچه مقاله، مستخرج از پایان‌نامه یا رساله دانشجوی بوده و دانشجو و استاد راهنمای وی (متقاضی) مشترکاً نویسندگان مقاله باشند، آن مقاله نیز مستقل تلقی می‌گردد.

تبصره ۶- چنانچه بخشی از مطالب یک مقاله (نه صد در صد آن) مستخرج از رساله یا پایان‌نامه متقاضی ارتقا باشد، بخش مربوطه متناسب با نوع کمیته و کیفیت مقاله در هر یک از بندهای جداول «۲-۳» تا «۴-۳» فرم شماره ۳ شناسنامه علمی قابل احتساب می‌باشد.

تبصره ۷- ارتقا به مرتبه استادی علاوه بر کسب حداقل امتیازات مندرج در جدول شماره «۵» بخش دوم آیین‌نامه ارتقای مرتبه با رعایت تبصره «۵» این ماده، مستلزم تحقق حداقل یک مورد از موارد ذیل می‌باشد:

- ۱- هدایت رساله دو دانشجوی دوره دکتری در مؤسسه محل خدمت یا سایر مؤسسه‌های دارای دوره دکتری (با اخذ موافقت «مؤسسه») در رشته مربوط؛
- ۲- هدایت پایان‌نامه هشت دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در مؤسسه محل خدمت و یا سایر مؤسسه‌ها (با اخذ موافقت «مؤسسه») برای مؤسسه‌های فاقد دوره دکتری در رشته مربوط؛

۳- دارا بودن یک کتاب تألیفی؛

۴- دارا بودن یک طرح پژوهشی ملی و یا سه طرح استانی یا منطقه‌ای؛

۵- ارایه یک نظریه جدید با تأیید مراکز علمی معتبر ذی‌ربط (انجمن علمی

مربوطه، معاونت پژوهش و فناوری «وزارت» و هیأت ممیزه ذی‌ربط).

تبصره ۸- امتیاز کلیه مقالات و خلاصه مقالات موضوع بندهای «۲-۳» الی

«۳-۶» صرفاً براساس جدول ذیل بند «۲-۳» فرم شماره «۳» شناسنامه علمی

محاسبه می‌گردد.

در مواردی که مقاله، مستخرج از پایان‌نامه یا رساله دانشجو باشد امتیاز نفر اول

به استاد راهنما تعلق می‌گیرد.

تبصره ۹- چنانچه هدایت پایان‌نامه یا رساله چند دانشجو را یک استاد راهنما

بر عهده داشته و دانشجوین ذی‌ربط به همراه استاد راهنمای یاد شده نویسندگان

مقاله باشند، متقاضی ارتقا (استاد راهنما) از امتیاز نفر اول برخوردار خواهد شد.

تبصره ۱۰- چنانچه هدایت پایان‌نامه یا رساله دانشجو را بیش از یک استاد

راهنما بر عهده داشته باشند صرفاً استاد راهنمای اول می‌تواند از سهم امتیاز

تعیین شده برای نفر اول برخوردار گردد.

ماده ۴- شیوه ارزیابی امتیازات موضوع ماده ۴ بخش دوم آیین‌نامه ارتقا

ارزیابی امتیازات قابل محاسبه از فعالیت‌های اجرایی اعضای هیأت علمی

«مؤسسه» براساس جداول مندرج در فرم شماره «۴» شناسنامه علمی و با رعایت

دقیق توضیحات ذیل آنها صورت می‌پذیرد.

این شیوه‌نامه در چهار فصل متضمن مجموعاً «۱۷» ماده و «۲۶» تبصره

به تصویب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ۹۰/۶/۱

لازم‌الاجرا می‌باشد.